

Verslag themabijeenkomst: Urban Farming: Hype of reality?

Datum: 17 januari 2017

Locatie: De Schilde – Den Haag

Op 17 januari organiseerde het AgriFoodTech Platform een themaochtend over Urban Farming bij Urban Farmers in Den Haag. Op de bovenste verdieping van Europa's grootste stadsboederij werd aan de hand van verschillende presentaties en een interactieve discussie de ontwikkeling en potentie van voedselproductie middels (in) pandige teelt in de stad ter sprake gebracht.

Na de opening door Jacqueline van Oosten – programmamanager van het AgriFoodTech Platform, trapte Yma Quentin van Urban Farmers af met het ontstaan van het initiatief van de kas op dak van De Schilde in Den Haag. In haar introductie gaf ze een mooi inzicht over de uitdagingen en oplossingen die waar Urban Farmers mee te maken heeft gehad. Een extra interessant verhaal gezien haar biologisch-dynamische landbouw achtergrond.

Jan Westra van Priva zette vervolgens vanuit de internationale bril de verschillende focusgebieden en functies van Urban Farming uiteen. Ook nam hij de bezoekers mee in de werking van het klimaatsysteem, de emotie en marketing achter het stadsboeren en benoemde hij enkele kansen en valkuilen. Een sluitend gebruik aan kennis is volgens Jan een groot probleem.

Volgens Peter Klapwijk van 2Harvest zijn de zwarte cijfers ook een uitdaging. In steden wordt 80% van de groente en fruit volgens Peter nog verkocht via het grootwinkelbedrijf. Hierdoor blijven de verhoudingen in de keten scheef en blijven de marges dun, waardoor het verdienmodel van stadstuinders de breedte in moet. Namelijk, waar de, door Peter genoemde, turbotuinders uit het Westland als een topatleet professioneel en zeer efficiënt voedsel produceren zijn de stadstuinders vooral goed om de consument dichterbij voedsel te brengen en waardering voor- en het vertrouwen in voedsel bij de consument te vergroten.

Tycho Vermeulen van Wageningen University & Research pakte in zijn presentatie de relatie tussen produceren in de stad en de reguliere land- en tuinbouw verder door. Hij benadrukt voornamelijk dat er meer kennisuitwisseling tussen beide soorten tuinders moet komen. Ze kunnen veel van elkaar leren én vullen elkaar aan op de zwaktes in hun eigen systeem. Hij zag voor nu vooral veel meerwaarde in hoe stadstuinders aan consumenten laten zien hoe hun voedsel wordt geproduceerd en hoe een

productiesysteem eruit ziet. Het produceren van voedsel in de stad gaf veel voordelen volgens Tycho. Het zorgt voor sociale cohesie in de buurt, de planten vangen fijnstof af, consumenten staan weer in verbinding met hun eten, etc. Echter, veel, goed en zeker produceren in een stad is moeilijk en hard werken.

Na de presentaties was het tijd voor de discussie. Met behulp van een interactieve online tool konden de deelnemers hun mening kenbaar over de ontwikkeling en toekomst van urban farming.

In een dergelijk thema verliest men zich snel in miscommunicatie over wat begrippen betekenen. Zo zijn er in dezelfde bijeenkomst de volgende termen gebruikt: stadboerderij-tuinderij, urban farming, indoor farming, vertical farming en controlled environment agriculture. De toekomst van de Urban Farmers, waar het AgriFoodTech Platform te gast was wordt gezien als een metropolitan solution. Een oplossing voor verschillende maatschappelijke uitdagingen, het zorgt namelijk voor: sociale cohesie, verbetering relatie tussen producent en consument, afvangen van fijnstof en terugdringen van food miles. Echter, waren er ook kritische geluiden over de prijs van grond en gebouwen in de stad en dat voedselproductie hier niet voor het grote publiek mogelijk zou zijn. Wel kan dit aan de rand van de stad met hetzelfde effect, dit zal dan vooral bij de megasteden in het buitenland gebeuren.

Na de discussie was er ruimte voor een rondleiding, een aanrader! Na het splitsen in twee groepen werd er verteld over het houden van vissen op deze hoogte, hoe het aquaponics systeem werkt (planten in de kas in combinatie met de vissen), het verdienmodel, de uitdagingen, de testen, enz. Een heel open en informerende

rondleiding waarna de bezoekers aan een welverdiende lunch konden genieten. Hier werden de nieuwe plannen voor De Schilde gepresenteerd, hou dit gebouw in de gaten!

